

• door Gerda Hoddenbagh-Los

Vrouwen in de Bijbel

Wasti (Esther 1)

De geschiedenis die in het boek Esther wordt vermeld, speelt zich af in de tijd dat het grootste deel van het Joodse volk in ballingschap leeft in het Babylonische rijk, dat is ingenomen door de Meden en Perzen. De hoofdpersonen zijn Esther, haar neef Mordechai, Haman en koning Ahasveros. Maar in het eerste hoofdstuk vinden we ook Wasti, koningin uit de begintijd van de regering van Ahasveros. Lees - voordat je verder gaat - eens rustig het eerste hoofdstuk van dit Bijbelboek. Wat is je indruk van deze vrouw? En denk vooral na over de vraag: Waarom weigerde zij te gehoorzamen aan het bevel van de koning om te verschijnen op zijn feest?

Feiten

Eerst de feiten: Koning Ahasveros is de machtigste man van de wereld. Hij heerst vanuit de burcht Susan over het Perzische rijk van India tot Ethiopië, totaal 127 gewesten. In zijn derde jaar richt hij gedurende 180 dagen (!) een feestmaal aan voor zijn dienaren, het leger en de vorsten van de gewesten. Daarin toont hij zijn macht, rijkdom en koninklijke heerlijkheid. Daarna wordt ook het volk uitgenodigd om een week lang onbelemmerd feest te vieren. Intussen heeft Wasti op een andere plek in het paleis haar eigen 'vrouwenfeest'. Eveneens 7 dagen lang. Aan het eind daarvan brengen 7 hovelingen haar een bevel van de koning: Wasti moet bij de koning komen, getooid met de koninklijke kroon, om aan het volk en de vorsten haar schoonheid te tonen ('want zij was een bekoorlijke verschijning'). Wasti weigert en wordt afgezet.

Nee

Wat brengt deze mooie, jonge vrouw ertoe om te weigeren? Ongetwijfeld weet ze wat de gevolgen zijn. Het kan haar dood betekenen! Ze zou ervoor kunnen kiezen om de situatie uit te buiten (vgl. Mark.6:23-26). Zelfs in nuchtere staat blijkt Ahasveros een royaal man (7:2). Toch weigert Wasti. Waarom? De meningen lopen uiteen.

Gezien door onze westerse bril kun je haar keuze als een feministische daad bestempelen, maar dat lijkt mij in de context van de oosterse traditie geen realistische gedachte. Wasti maakt onderdeel uit van het 'bezit' van de koning. Hij heeft het recht om met haar te pronken en zal dat mogelijk vaker hebben gedaan. Naar mijn idee is Wasti niet alleen mooi en jong, maar ook heel wijs en eerbaar. Zij overweegt op dat moment wat haar te wachten staat: Wellustige blikken van honderden vreemde (wellicht dronken) mannen zullen op haar gericht zijn. Het gaat niet (alleen) om de diamanten van de koning, het gaat vooral om haar mooie lichaam.

Dat is het moment waarop Wasti een duidelijk 'nee' laat horen. Misschien wel vanuit dezelfde krachtige mentaliteit als haar latere opvolgster: 'Kom ik om, dan kom ik om' (4:16b).

Eer of eerbaar

Ahasveros zoekt eer voor zichzelf ten koste van anderen. Voor Wasti gaat haar eerbaarheid boven alles (terwijl zij dat als heidense vrouw niet geleerd heeft uit de wet van Mozes). Kostbare vrouw! Ze kleedt zich niet uit voor vreemden en laat zich ook niet met ogen uitkleeden. Wat een voorbeeld voor vrouwen in onze tijd. Zelfs christenvrouwen en -meisjes laten zich te makkelijk verleiden om gezien te willen worden. Ze gaan mee met de geest (en mode) van deze tijd. Wie durft er een duidelijk 'nee' te laten horen, koste wat het kost?

Door haar 'nee' raakt Wasti de eerste plaats aan het hof kwijt. Zij verdwijnt van het podium*. Ik zie in Wasti een mooie sterke jonge vrouw met ruggengraat. Een vrouw die stond voor haar principes.

**Sommige geschiedschrijvers zien haar wel als de moeder van de latere troonopvolger.*